

Beter tien zwaluwen in de lucht...

De huiszwaluw verschilt van de boerenzwaluw door een minder diep gevorkte staart en boven de staart zie je de opvallend witte stuit. Boerenzwaluwen hebben een veel langere gevorkte staart, een rode keel en geen witte stuit. Hun rug is blauwzwart en ze hebben een roomkleurige buik. De huiszwaluw en de boerenzwaluw hebben ooit hun oorspronkelijk leefgebied van kliffen en rotsen verlaten om in onze buurt te komen broeden. Nu maken de huiszwaluwen hun nesten van modder onder onze daken en bruggen. De boerenzwaluw broedt dan weer IN gebouwen, vooral op het platteland.

9.000 insecten per dag

Vanaf begin april komen huiszwaluwen terug van hun overwinteringsgebieden in Afrika. Het zijn echte koloniebroeders. Het vrouwtje legt 4 à 5 eitjes die na zo'n 20 dagen uitkomen. De jongen groeien als kool dankzij de 9.000 (!) insecten die de ouders per dag aanbrengen. Na zo'n drie weken verlaten ze het nest. Dikwijls is er dan nog een tweede broedsel, waarbij de jongen van het eerste broedsel helpen hun zusjes en broertjes te voederen. De eerste boerenzwaluwen zijn al vanaf eind maart terug. Het liefst wonen ze in oude boerderijen, waar de mestvaalt nog buiten ligt en de staldeuren nog open staan. Hier vliegen een hele hoop vliegen rond als smakelijke hapjes voor de hongerige jongen. Boerenzwaluwen leggen 4-5 eieren. Meestal hebben ze twee broedsels.

Huiszwaluw

Niet goed

Wat er in gaat, komt er natuurlijk ook uit. En dat is een eerste bedreiging voor onze huiszwaluwen. Veel mensen willen geen uitwerpselen op hun stoep of raam en vernietigen dan maar de nesten. Dat is verboden want de huiszwaluw is een beschermde soort. Bovendien is het ook heel gemakkelijk op te lossen met een plankje net onder het nest. Zo wordt alle mest opgevangen. Huiszwaluwen vinden ook steeds minder geschikte broedplaatsen. Veel dakgoten zijn van plastic, waar de modder van hun nesten bijna niet op kleeft. Verder zijn er door het gebruik van insecticiden steeds minder insecten, waardoor er minder jongen groot worden. Uit de Atlas van de Vlaamse Broedvogels 2000-2002 blijkt dat er nog zo'n 8 à 11.000 koppels huiszwaluwen zijn. Dit is een afname van 75% sinds de jaren zeventig. Ook met de boerenzwaluw gaat het niet goed. De populatie wordt nu geschat op 20 à 30.000 broedparen tegenover een schatting van 100.000-200.000 in de jaren zeventig. Belangrijkste factor is hierbij het hermetisch afsluiten van stallingen. In de industriële veehouderijen mogen om bedrijfstechnische en hygiënische redenen geen zwaluwen meer binnen.

zwaluwen,

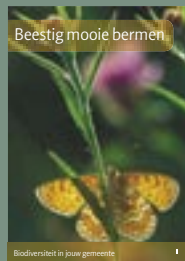
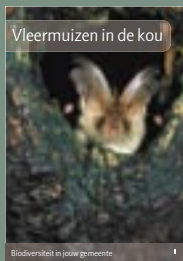
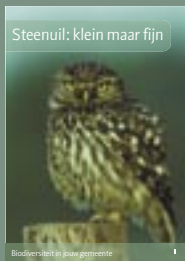
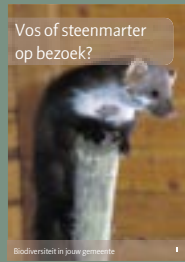
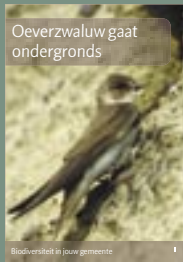
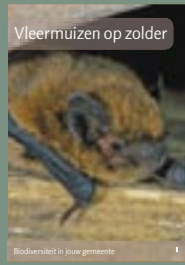
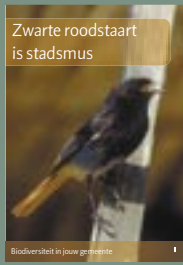

Actie

Verschillende gemeenten geven subsidies voor het behoud van zwaluwkolonies, waarbij de eigenaars van gebouwen een premie krijgen per zwaluwnest. Verder is het gewoon een kwestie van staldeuren open te houden zodat de vogels binnen en buiten kunnen, geen giftige lakverven te gebruiken en de zwaluwen te gebruiken als insectenverdelger i.p.v. de spuitbus. Natuurpunt probeert afbraak- en verbouwingswerken bij te sturen waar nesten dreigen verloren te gaan. Ook worden er zoveel mogelijk kunstnesten geplaatst op plaatsen waar nog huiszwaluwen voorkomen. Door de geschiedenis heen zijn zwaluwen altijd als geluksbrengers beschouwd. Dus... hoe meer zwaluwen, hoe meer geluk!

Biodiversiteit in jouw stad of gemeente

Samen met steden en gemeenten wil Natuurpunt op lokaal niveau concreet werken aan de bescherming van bepaalde soorten planten en dieren, ook in een stedelijke omgeving. Dat gebeurt via soortbeschermingstrajecten. Het gaat om 14 trajecten die betrekking hebben op vogels, planten, zoogdieren, insecten en amfibieën.

Het uitvoeren van de trajecten houdt in dat we de soorten gaan bestuderen, monitoren en dat we concrete beschermingsmaatregelen nemen. Om goede resultaten te bereiken moeten we vaak jaren intensief aan een project werken.

Natuurpunt wenst dit niet alleen te doen. Naast de steun van de Vlaamse Overheid en de hulp van gemeenten en steden zijn bepaalde doelgroepen een belangrijke partner in dit project. We denken hierbij vooral aan landbouwers, bedrijven, scholen maar ook particulieren.

Gemeenten of steden die dat wensen kunnen altijd een beroep doen op Natuurpunt voor het uitwerken van een beschermingsplan voor één of meer soorten.

Voor de verschillende trajecten heeft Natuurpunt een brochure uitgewerkt met algemene informatie over de soort en over de mogelijke beschermingsmaatregelen.

Die brochures kan je bestellen bij:

Natuurpunt

Kardinaal Mercierplein 1
2800 Mechelen
015-29 72 20

biodiversiteit@natuurpunt.be

Meer info vind je ook op

www.natuurpunt.be/biodiversiteit

Je kan ook terecht bij de werkgroep of afdeling in je buurt.

Natuurpunt Natuur voor iedereen

Natuurpunt zet zich in voor het behoud van de natuur en het landschap in Vlaanderen. Met de steun van duizenden vrijwilligers, ruim 200 afdelingen en werkgroepen en bijna 55.000 leden beheren we meer dan 400 grote en kleine natuurgebieden. We willen die natuur ook dichterbij de mensen brengen: we leggen wandelpaden aan, organiseren wandelingen, fietstochten en cursussen. Daarnaast doen we aan natuurstudie en kloppen we bij de politici aan met onze verlangens. Waarom? Omdat de natuur alle hulp nodig heeft. En omdat wij de natuur nodig hebben.

Word ook lid van Natuurpunt! Voor slechts 20 euro ontvang je een welkomstpakket met onze exclusieve wandelgids, een cd met vogelgeluiden en een abonnement op Natuurblad. Het lidmaatschap is geldig voor het hele gezin. Lid worden kan via www.natuurpunt.be, via info@natuurpunt.be of telefonisch op 015-29 72 20.

Coverfoto: Ludo Goossens - BVNF (boerenzwaluwen)
Andere foto's: Jean Niesz, Gwendolien Bauwens, Willy Ceulemans,
Veerle Christiaens, Guido Desmaretz, Johan Verbanck, Gerard Mornie

